

Jaarverslagen 2024

JAARVERSLAG PROMOTIETEAM

RECORD OMZET!

Wat een geweldig jaar hebben we achter de rug. Het hele jaar konden we zonder onderbrekingen onze producten aanbieden aan de bezoekers van onze mooie tuin. We konden ook genieten van de versieringen in onze VriendenBazaar. Alle aangebrachte muurstickers zien er fantastisch uit. De Bazaar kreeg hierdoor weer een ander gezicht. Het lijkt wel of het steeds nog vrolijker wordt in onze mooie Bazaar.

Helaas was het niet altijd mooi weer. Regelmatig gooiden regen en storm een domper op de vrijwilligers. Vrijwilligers die vol verwachting waren over wat de dag hen zou brengen in de Bazaar stonden te wachten op hun bezoekers. De bezoekersaantallen bleven helaas achter bij vorige jaren. Ondanks dat er minder bezoekers in Blijdorp zijn geweest, hebben we met elkaar toch een recordbedrag omgezet. Het totale brutobedrag dat we omgezet hebben was ruim € 433.000. Het is een bedrag wat we nooit gedacht hadden te kunnen binnenhalen.

Iedereen die hier zijn steentje aan heeft bijgedragen wil ik dan ook heel hartelijk bedanken voor ieder zijn tijd en inzet het

afgelopen jaar. We gaan het komende jaar er met hetzelfde plezier en inzet weer een fantastisch jaar van maken.

Tekst en foto: René Huijjer

JAARVERSLAG PR & COMMUNICATIE

Het afgelopen jaar konden we een paar mooie projecten opleveren. De African Jungle Volière sprong natuurlijk het meest in het oog. Aan de opening zelf, maar ook het traject vooraf, konden we aandacht besteden. Zowel qua opbouw van het verblijf, de invulling van de diersoorten als de daadwerkelijke oplevering: een goed project om bij leden en nieuwe leden onder de aandacht te komen en/of te blijven. Bijvoorbeeld door het plaatsen van bouwupdates op onze sociale media. Soms deden we dat op onze eigen kanalen, soms deden we dat in samenwerking met de Diergaarde. Door op hun sociale media (met groot bereik) onze vereniging en de projecten onder de aandacht te brengen worden we bij een nog breder publiek bekend.

Als vereniging willen wij meer met bewegend beeld gaan werken. Vandaar ook dat Blijddorpdirecteur Erik Zevenbergen na afloop van de opening van de volière een dankfilmpje in heeft gesproken dat wij op onze sociale media hebben geplaatst. Aan het einde van het jaar, bij de lidmaatschapsbrief, werd door hem op ons verzoek ook een filmpje gemaakt om de leden te danken voor de steun en te wijzen op ons 'Loeren naar de langoeren' project. Dit filmpje was via een QR-code te bekijken. De code kan worden gescand met een smartphone.

Een filmpje werd ook ingezet om de aanpassing (toevoegen golfslagmachine) aan Bass Rock te tonen. En vanzelfsprekend verscheen er ook een artikel over in Vriendennieuws. Een mooie mix om op diverse manieren onze bijdrages voor het voetlicht te brengen.

Onze lezingen werden vanzelfsprekend onder de aandacht gebracht, waarbij wij vaak

konden inhaken op een project wat wij steunen rond het onderwerp. Denk aan het PhD-onderzoek naar Aziatische leeuwen. Bij de lezing over de diersoort en bij de berichtgeving hierover werd hierop gewezen.

Ook organiseerden we een mooi programma rond de opening van de African Jungle Volière (zie ook: verslag van de secretaris), waarbij we konden kijken bij twee andere projecten waar we als vereniging aan hebben bijgedragen: de aanpassingen aan het wallabyperk en (achter de schermen) de kweekbakken voor de Rwanda warmwaterlelies. Ook de oplevering hiervan lichtten we uiteraard toe. Sowieso proberen we via sociale media 'onze' verblijven en de dieren regelmatig te tonen. Ook als er geen bijzondere nieuwtjes te melden zijn.

Wat veel aandacht opleverde waren de drie opgevangen zeeschildpadden. Twee schildpadden werden uitgezet bij de Azoren en waren voorzien van – door onze vereniging betaalde – zenders. Een zeldzame Kemps Ridley zeeschildpad werd uitgezet in Texas (Verenigde Staten). Het transport en de uitzet van deze schildpad is eveneens betaald door onze vereniging. Vandaar dat wij in de berichtgeving vanuit Blijddorp worden genoemd en dat wij u op de hoogte konden houden van het verloop van het uitzetten van de zeeschildpadden. Ook is met steun van onze vereniging het hele proces vanaf de opvang tot het uitzetten vastgelegd op film. Er is een documentaire van gemaakt die zal worden ingezonden bij diverse wildlife filmfestivals wereldwijd. Na afloop van de winterlezing in december konden de leden als allereerste deze mooie documentaire als preview bewonderen. En uiteraard mochten wij ook deelnemen en ons verhaal in de docu vertellen.

Van onze nieuwe acties brengen wij (in samenwerking met) de Diergaarde ook persberichten uit. Zodoende dat bij sommige media onze vereniging weer in het nieuws komt.

Tekst: Bart Noordegraaf

JAARVERSLAG REISTEAM

EEN JAAR VOL BUITENGEWONE ONTMOETINGEN

Na het jubileumjaar 2023 was 2024 een 'gewoon' reisjaar, met tien reizen en veel buitengewone ontmoetingen.

Het reisjaar begon eerder dan gebruikelijk in maart met een dagtocht naar Burgers' Zoo. De rondleiding in de Bush leverde interessante nieuwe inzichten op over de indeling in verschillende continenten, waar de vele vogels zich natuurlijk niets van aantrekken en vrolijk alle zaden door de hal verspreiden. Dat zorgt dan weer voor de nodige werkgelegenheid bij de hoveniers om jonge plantjes te verwijderen die opgroeien op plekken waar dat niet de bedoeling is.

De dagtocht naar Krefeld begon met een koffiestop waar de bus niet kon komen en

Koffiestop Hengelo

wij het laatste stukje over een bospad gingen lopen. De bus moest achteruit terug, maar verloor daarbij een zijraam. Terwijl de Vrienden langer dan gepland van het prachtige weer en een tweede kop koffie genoten, zorgde de chauffeur voor een spoedreparatie, waarna we verder konden. In Krefeld stond een delegatie van directie en Vrienden van Krefeld op ons te wachten. We wandelden onder begeleiding over de enorme bouwplaats van de nieuwe verblijven voor mensapen en kregen een kijkje achter de schermen bij de gorilla's. De verzorger sprak in gorillataal en één voor één kwamen de gorilla's langs om een paar druiven te bemachtigen.

De meerdaagse reis in mei ging naar Polen, en was daarmee ook de langste busreis tot nu toe: acht dagen waren we onderweg. Een combinatie van mooie dierentuinen en prachtige steden. In Wrocław mochten we de bus in de dierentuin parkeren. "Zet hem daar maar, bij de bizonen." Trots vertelde de rondleider over het oude Duitse deel en het nieuwe Poolse deel van de dierentuin. De oudste nog in gebruik zijnde olifantenstal ter wereld, mochten we van binnen en buiten bekijken. Twee olifantendames van ongeveer 65 jaar oud zijn onderdeel van het meubilair geworden.

Ook dit jaar hadden we een natuurreis. Dit keer naar Pantropica en Natuurpark Lelystad, ooit opgericht om surplusdieren van Artis onder te brengen. Het park beviel

goed, maar de tijdsloten voor de verschillende excursies werden door de organisatie niet gehaald, waardoor we met een flinke vertraging naar het diner vertrokken. We waren echter zo hongerig geworden van de vele indrukken, dat we in het restaurant de verloren tijd snel hadden ingehaald.

De budgetreis naar Overloon was met ontvangst, koffie met lekkers en een rondleiding met kijkjes achter de schermen, zo overdadig dat het eigenlijk geen budgetreis meer te noemen was. We kregen letterlijk een kijkje in de keuken, en aansluitend in de koelcel. Wat hebben we daar een hoop cavia's gezien!

In GaiaZOO is er naast exotische dieren, ook veel aandacht voor de nabije natuur. De rondleider vertelde over de terugkeer van de oehoe in Nederland en zijn rol in de Oehoe Werkgroep. In het Limburghuis was een nest jonge eikelmuisen te bewonderen en ook een groot quarantaineverblijf voor de bedreigde inheemse vuursalamander.

Eind augustus was daar de vierdaagse standplaatsreis naar Frankfurt. Voor een aantal Vrienden voelde dat als een voortzetting van de Polenreis, waar ze ook zo van hadden genoten. In Frankfurt viel het nachtdierenverblijf in positieve zin op. In Opel-Zoo was het voeren van de giraffen letterlijk en figuurlijk een hoogtepunt.

In september stonden de Vrienden van Wuppertal voor ons klaar en vertelden zij trots over de polsbandjes die je krijgt als je een euro bijdraagt aan natuurbehoud. Je kan kiezen welk project je ondersteunt. Bij de ingang staan grote informatieborden. Verder was Aralandia het bekijken waard. Het is een grote volière met hyacintar's van vele dierentuinen. Zij komen daar om te daten! De dieren zijn namelijk uiterst kieskeurig in hun

partnerkeuze en dus laten ze de dieren zelf stelletjes vormen, die dan op termijn weer terug kunnen naar hun eigen dierentuin (Wat doen we? Jouw huis of mijn huis?).

De dagtocht naar Artis was heel geslaagd, maar er moest het nodige water door de grachten stromen, voordat alles in kannen en kruiken was. Een vergunning om de stad in te mogen, toestemming om op zaterdag op de parkeerplaats te mogen staan, toegangskaarten voor zowel de dierentuin als het Groote Museum regelen. De rondleiding werd verzorgd door twee gidsen van Artis, die ook lid zijn van onze vereniging. We gingen onder andere naar het 'doorloopverblijf' van de leeuwen, een aparte ervaring! Later bezochten we ook het nieuwe leeuwenverblijf (met leeuwen).

De tweedaagse kerstreis was de afsluiter van dit reisjaar. Op vrijdag de kerstmarkt van Lille, en op zaterdag Nausicaá, het grootste aquarium van Europa in Boulogne-sur-Mer. Naast een reuzenmanta, de enige in Europa, hebben we daar ook de kerstman zien zwemmen. Maar of dat ook de enige echte was? Op de terugweg werd de gelukkige winnaar van de BuzzQuiz bekend gemaakt. Zij ging met haar eigen Bokito naar huis.

En zo hebben we wederom een geweldig reisjaar in de boeken kunnen schrijven! Met dank aan het voltallige reisteam voor de organisatie. ●

Tekst: Hans Olthoff, reiscoördinator
Foto's: Corrie Geerling

JAARVERSLAG SECRETARIS

Als vereniging is ons doel om Diergaarde Blijdorp te steunen. Dat doen we in de eerste plaats door projecten in de Diergaarde (mede) te financieren en daarnaast door bij te dragen aan natuurbehoudsprojecten en onderzoeksprojecten. Het afgelopen jaar hebben we bij kunnen dragen aan vele verschillende projecten. Het grootste geschenk was voor de African Jungle Volière. De opening was op 13 juli. Ondanks de regen verzamelden een groot aantal leden zich bij de nieuwe volière. Het verblijf bestaat uit twee delen, met diverse soorten vogels. De hoofdbewoners zijn de grijze roodstaarten. Deze vogelsoort is de meest

Vogels kijken

African Jungle Volière

verhandelde vogel ter wereld en wordt met uitsterven bedreigd. Met de African Jungle Volière vraagt de Diergaarde aandacht voor dit probleem.

Op dezelfde dag als de opening van de African Jungle Volière kon gekeken worden bij twee andere projecten waar we als vereniging aan hebben bijgedragen: de aanpassingen aan het wallabyperk en (achter de schermen) de kweekbakken voor de Rwanda warmwaterlelies. Met de aanpassing van het bezoekerspad in het wallabyperk is de hoop dat de Bijenvallei wat meer bezoekers trekt. Met de kweekbakken voor de Rwanda warmwaterlelies wordt geprobeerd een bedreigde plantensoort voor uitsterven te behoeden.

Mede dankzij onze vereniging heeft de Diergaarde in Oost-Nepal totaal dertig hectare land aangekocht. De grond is geen eigendom van de Diergaarde, maar is overgedragen aan de Nepalese overheid. Die stelt de grond beschikbaar aan de lokale bevolking, zodat zij de bosgebieden kunnen beheren. Op dit land wordt dankzij Blijddorp samen met de lokale bevolking en het Red Panda Network uiteindelijk één miljoen bomen geplant. Over twintig tot dertig jaar moet dit weer een goed leefgebied zijn voor (onder andere) rode panda's. Toen de door onze vereniging geadopteerde olifant Irma in 2023 overleed, was het snel duidelijk dat wij ter nagedachtenis aan haar een specifieke jaarlijkse bijdrage willen blijven leveren. Deze bijdrage kan worden besteed aan dierenwelzijnszaken waar verzorgers tegenaan lopen. De eerste Irmabijdrage, zoals deze jaarlijkse bijdrage genoemd is, is in 2024 gegaan naar Bass Rock. Bij de opening van Bass Rock in 2000 was golfslag aanwezig in het verblijf. Dit zorgt voor een natuurlijkere leefomgeving voor de gevleugelde bewoners en voor een completere bezoekersbeleving. Helaas moest jaren geleden de keuze gemaakt om de golfslagmachine uit te schakelen in

verband met problemen met de aanwezige vissen in Bass Rock. Inmiddels leven er geen vissen meer in Bass Rock. Daarom konden er nu andere keuzes worden gemaakt betreffende de golfslagmachine. De oude installatie was echter niet zomaar weer aan te zetten. Dankzij onze bijdrage kon een nieuwe installatie worden geplaatst. De golfslag is inmiddels weer terug en levert een mooie welzijnsverbetering!

In het afgelopen jaar waren er natuurlijk ook weer interessante winterlezingen. Naast de nieuwsjaarslezing in januari en een lezing over de Victoriaserre in februari, was de lezing in maart extra bijzonder. Deze lezing werd gegeven door Erwin Kompanje. De heer Kompanje is werkzaam bij het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Meestal heeft 'de dood' een trieste associatie, maar daar was tijdens deze lezing niets van te merken. Met veel enthousiasme en interessante informatie werd gesproken over de wetenschappelijke waarde van overleden dieren.

In april was na afloop van de algemene ledenvergadering een lezing met weer een bijzondere gast. Er was namelijk een speurhond op bezoek. Tijdens de lezing gaf een speurhond een demonstratie hoe er getraind wordt op het herkennen van geuren. De lezing werd gegeven door medewerkers van het 'Institute for Breeding Rare Endangered African Mammals' (IBREAM). Zij doen onder andere onderzoek naar dwergnijlpaarden in Ivoorkust. Speurhonden kunnen helpen bij dit onderzoek. De lezing van november was gericht op het lopende onderzoek dat Blijddorp uitvoert over de genetische diversiteit bij de Aziatische olifant in dierentuinen en in het wild. Om deze wetenschappelijke kant van de Diergaarde in de toekomst nóg meer op de kaart te krijgen dragen wij als vereniging substantieel bij aan meerdere PhD-projecten. Deze meerjarige onderzoeken zijn gericht op rüppellsgieren en Aziatische

leeuwen. In de lezing van december werden de leden meegenomen in de historie en de toekomst van Aziatische leeuwen in het wild en in dierentuinen. De Diergaarde speelt hierin een belangrijke rol, want sinds 2024 coördineert Blijddorp het populatiemanagementprogramma van de Aziatische leeuwen.

De Diergaarde speelt ook een belangrijke rol in het opvangen van aangespoelde zeeschildpadden. In 2024 konden drie opgevangen schildpadden worden uitgezet. Twee schildpadden werden uitgezet bij de Azoren en waren voorzien van – door onze vereniging betaalde – zenders. Een zeldzame Kemps Ridley zeeschildpad werd uitgezet in Texas (Verenigde Staten). Het transport en de uitzet van deze schildpad is ook betaald door onze vereniging. Tevens is met steun van onze vereniging het hele proces vanaf de opvang tot het uitzetten vastgelegd op film. Er is een documentaire van gemaakt die zal worden ingezonden bij diverse wildlife filmfestivals wereldwijd. Na afloop van de winterlezing in december konden de leden als allereerste deze mooie documentaire bewonderen.

Aan het einde van 2024 konden we groots aankondigen dat we als vereniging 'Gaan loeren naar de langoeren!' Wij gaan namelijk bijdragen aan het nieuwe verblijf voor de françoislangoeren. Het nieuwe verblijf van de françoislangoeren zal een nu wat stiller stuk in de Diergaarde gaan vervangen. De gesloten vleermuizengrot en de omliggende vliegkooi worden omgebouwd tot een onderkomen dat aan alle eisen voldoet. Zowel binnen als buiten zijn de dieren straks te bewonderen. We kijken uit naar de start van de bouw!

Helpt u mee? Dat kan uiteraard door (extra) te doneren, maar ook door anderen enthousiast te maken voor onze vereniging.

Helaas zijn wij in 2024 per saldo gedaald met 216 leden. Er zijn 143 nieuwe leden ingeschreven en 359 leden uitgeschreven. Aan het einde van het jaar stond de teller op iets onder de vijfduizend leden, namelijk 4.862. Samen kunnen we zorgen voor een nog mooiere en aantrekkelijker Diergaarde!

Tekst en foto:
David Verhagen

JAARVERSLAG PENNINGMEESTER

Het is met veel genoegen u het financieel verslag van onze vereniging te doen toekomen. Dit jaar hebben we de (voorlopig) laatste verbeteringen doorgevoerd in het automatiseren en integreren van onze administraties. De resultaten zijn direct voelbaar. Niet eerder konden we de boeken zo spoedig overhandigen aan de accountant voor de samenstellingsverklaring. Mijn dank naar David Verhagen is dan ook groot, de hoeveelheid werk die hij in dit project heeft gestopt is niet in te denken.

STAAT VAN BATEN & LASTEN

Hieronder vindt u het overzicht van onze ontvangsten en uitgaven, afgezet tegen de begroting en het voorgaande jaar.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2024

Baten				Lasten			
	Ontvangen	Begroot	Baten 2023		Uitgegeven	Begroot	Lasten 2023
Contributies	328.617	300.000	336.281	Vriendennieuws	40.313	45.000	42.427
Reizen	113.220	80.000	95.862	Reiskosten	99.087	70.000	77.519
Vortex en Zootjesmarkt	7.755	7.000	9.031	Inkoopkosten	148.620	220.000	170.920
Diversen	601	500	726	Kosten eigen gebruik	1.746	3.500	5.971
Verkopen	362.999	375.000	318.862	Voorraadmutatie	4.431	-	-17.892
Donaties	45.797	60.000	63.829	Softwarekosten	3.998	6.000	3.894
Legaten	1.181.836	850.000	405.944	Porti	21.370	30.000	26.399
Loterijen	11.732	10.000	11.550	Administratiekosten	12.755	7.500	6.937
Rente	69.412	12.500	22.556	Promotiekosten	3.463	5.000	4.706
				Diversen	11.436	7.500	6.911
				Accountants- en assurantiekosten	8.359	6.500	7.655
				Financiële kosten	5.628	6.000	3.359
				Negatieve rente			-
				Geschenken	831.972	582.000	65.550
				Reservering (positief resultaat)	928.791	706.000	860.285
Totaal	2.121.969	1.695.000	1.264.641		2.121.969	1.695.000	1.264.641

Ik pik er een aantal bijzonderheden uit:

- De uitbreiding van het reispakket levert significant meer ontvangsten op en uiteraard navenante kosten.
- De omzet van de winkel is ronduit geweldig en vertoont een sterke groei. De omzet is weliswaar minder dan begroot, maar misschien was ik daar iets te optimistisch. Het weer heeft ons ook niet meegezeten. Het is te vermelden dat het inkoopteam heel slim heeft ingekocht. Waar de omzet met bijna 15% steeg, gingen de inkoopkosten met bijna 15% omlaag, terwijl er slechts een beperkte voorraadmutatie is. Erg sterk gedaan door ons promotieteam!
- Donaties laten al enkele jaren een dalende trend zien, voornamelijk door het gebrek aan aantrekkelijke geschenken.
- De legaten zijn ondertussen onze grootste inkomstenbron. We zien de laatste jaren een toename in het aantal legaten en de omvang van deze legaten. Afgelopen jaar waren twee legaten al goed voor ruim een miljoen euro.
- Ziet u het bedrag bij de rentebaten? Het is dat we nieuwe verblijven wensen, maar in de tussentijd is sparen een leuke bezigheid.

Aan de kostenkant wil ik nog graag toelichten dat de administratiekosten hoger zijn uitgevallen door een eenmalige correctie van ongeveer vierduizend euro. De post voor Diversen is hoger uitgevallen door het verplaatsen van een kostenpost, hier zal in de toekomstige begrotingen rekening mee worden gehouden.

Uiteindelijk mogen we weer tevreden zijn dat het leeuwendeel werd uitgegeven aan onze doelstelling. Daarnaast bleef er een mooi positief resultaat over van ruim 928.000 euro, hiervan alloceren wij 900.000 euro toe aan de bestemmingsreserve voor het Masterplan 2050. Het restant delen we toe aan de algemene reserve.

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

Activa

Liquide middelen	
Rekening Courant ING - CK	610.623
Rekening Courant ING - Winkel	131.966
Rekening Courant ING - Reizen	65.735
Rekening Courant Rabobank	147.473
Spaarrekening ING	912.462
Spaarrekening Rabobank	959.425
Spaarrekening Rabobank 2	1.750.000
Spaarrekening ASN	100.299
Waarde goederen	79.443
Te ontvangen rente	68.231
Te ontvangen winkeldomzet	7.253
Te ontvangen contributies en donaties	1.021
Totaal	4.833.931

Passiva

Vooruitontvangen contributies	198.033
Vooruitontvangen reizen	14.460
Te betalen accountantskosten	4.500
Te betalen omzetbelasting	8.635
Te betalen portikosten	3.467
Reservering Olifanten	1.000.000
Reservering Masterplan 2050	2.900.000
Algemene reserve	704.836
Totaal	4.833.931

Ten opzichte van 2023 hebben wij een extra spaarrekening geopend bij de Rabobank. Deze rekening levert ons een hogere rentevergoeding. De post voor te ontvangen winkeldomzet betreft een contante positie uit de verkopen van november en december, die nog afgestort moest worden.

Activiteiten na balansdatum: de relatief hoge rekening courant posities zijn ondertussen overgeheveld naar de spaarrekeningen.

BEGROTING 2025

Ontvangsten

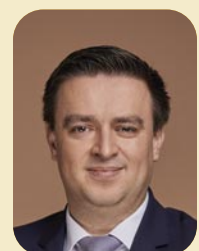
Contributies	325.000
Reizen	110.000
Vortex en Zootjesmarkt	7.500
Diversen	500
Verkopen	360.000
Donaties	40.000
Legaten	500.000
Loterijen	11.000
Rente	60.000
Negatief resultaat	321.500
Totaal	1.735.500

Uitgaven

Vriendennieuws	40.000
Reiskosten	100.000
Inkoopkosten	175.000
Kosten eigen gebruik	2.500
Softwarekosten	4.000
Porti	22.500
Administratiekosten	8.000
Promotiekosten	5.000
Diversen	12.000
Accountants- en assurantiekosten	8.500
Financiële kosten	6.000
Schenking Irmabijdrage	40.000
Schenking PhD rüppelsgieren	300.000
Schenking françoisangoeren	1.000.000
Schenking Natuur dichtbij	12.000
Reservering	-
Totaal	1.735.500

De begroting is zoals altijd behoorlijk conservatief opgesteld. Ik verwacht dat we redelijk gelijke tred zullen houden met 2024. Voor de legaten geldt dat we enkel begroten op basis van wat reeds in behandeling is. Mits het project voor de françoisangoeren daadwerkelijk in 2025 gaat plaatsvinden, zullen we een negatief resultaat draaien. Daar zijn we eigenlijk best blij mee, want dat betekent dat we onze reserves aanwenden voor hun bestemming.

Ik kan niet anders concluderen dan dat we een goed financieel jaar achter de rug hebben en dat ik met een gerust hart naar de toekomstige jaren kijk, waar wij klaar staan om nog meer hoogwaardige verblijven mee te financieren en de Diergaarde zullen ondersteunen in haar natuurbehoudsinitiatieven.

Tekst: Benjamin Versluijs